

REFERAT

BILAG NR14-18

Emne Møde i Det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse

Mødedato 13. juni 2018, kl. 15-18

Sted Sundhedsstyrelsen, Islands Brygge 67, 2300 København S
Mødelokale 501

- Medlemmer**
- Direktør Søren Brostrøm (Sundhedsstyrelsen, formand)
 - Lægefaglig direktør Lone Winther Jensen (Videreuddannelsesregion Nord)
 - Lægelig direktør Michael Dall (Videreuddannelsesregion Syd)
 - Sundhedsfaglig chef, Preben Cramon (Videreuddannelsesregion Øst)
 - Alm. praktiserende læge Roar Maagaard (Lægevidenskabelige Selskaber)
 - Reservelæge Jesper Brink Svendsen (Lægeforeningen)
 - Reservelæge Cæcilie Trier Sørensen (Yngre Læger)
 - Alm. praktiserende læge Gunver Lillevang (Praktiserende Lægers Organisation)
 - Professor, dr.med. Doris Østergaard (Uddannelses- og Forskningsministeriet)
 - Kontorchef Lene Brøndum Jensen (Sundheds- og Ældreministeriet)
 - Kontorchef Thomas I. Jensen (Danske Regioner)
 - Centerdirektør Lars Juhl Petersen (Danske Regioner)
 - Sektionsleder Astrid Nørgaard (Sundhedsstyrelsen)

21-08-2018

Sagsnr. 2-1410-221/1

Reference ASKD

T 93 59 02 10

E enhedeub@sst.dk

- Sekretariat**
- Enhedschef Henrik Stig Jørgensen (Sundhedsstyrelsen)
 - Fuldmægtig Astrid Keur Devantier (Sundhedsstyrelsen)

- Inviterede**
- Sekretariatschef Tine Boesen Larsen (Videreuddannelsesregion Syd)
 - Sekretariatschef Lise Møller (Videreuddannelsesregion Øst)
 - Sekretariatschef Berit Handberg (Videreuddannelsesregion Nord)
 - Chefkonsulent Martha Brenfors (Uddannelses- og Forskningsministeriet)
 - Professor Rudi Westendorp (Københavns Universitet)
 - Sekretariatschef Marie Pinholt Krabbe (Lægevidenskabelige Selskaber)
 - Sektionsleder Nina Aksig Nørland (Styrelsen for Patientsikkerhed)
 - Laura Toftegaard Pedersen (Sundheds- og Ældreministeriet)

- Afbud**
- Lægefaglig direktør Morten Noreng (Danske Regioner)
 - Professor, dr.med. Peter Schwarz (Universiteterne)
 - Overlæge Bente Malling (Lægevidenskabelige Selskaber)
 - Overlæge, klinisk forskningslektor Barbara Malene Fischer (Foreningen af Speciallæger)
 - Formand Henrik Ullum (Lægevidenskabelige Selskaber)
 - Kontorchef Birgitte Drewes (Styrelsen for Patientsikkerhed)

1. Godkendelse af dagsorden (Bilag NR11-18)

Godkendt uden kommentarer

2. Simulationstræning i speciallægeuddannelsen (Bilag NR12-18)

Sagsfremstilling: Sundhedsstyrelsen nedsætter en arbejdsgruppe med henblik på at afdække, hvor simulationstræning hensigtsmæssigt kan anbefales som læringsmetode. Doris Østergaard har takket ja til at være formand for arbejdsgruppen. Kommissoriet for arbejdsgruppen bliver forelagt Rådet.

Indstilling: Til drøftelse.

Referat: Sundhedsstyrelsen fremlagde kommissoriet for Rådet og orienterede om, at udpegningsbreve vil blive sendt ud inden sommerferien med henblik på, at arbejdet kan påbegynde i efteråret.

Rådet pointerede at arbejdsgruppemedlemmerne fra landets fem simulationscentre skal være opmærksomme på, at de repræsenterer store som små centre i regionerne.

Kommissoriet blev godkendt.

3. Laboratoriemedicinske specialer (Bilag NR13-18)

Sagsfremstilling: Sundhedsstyrelsen nedsætter en arbejdsgruppe med henblik på at afdække hvilke specialespecifikke kurser i speciallægeuddannelsen, der med fordel kan gøres fælles for de laboratoriemedicinske specialer. Kommissoriet for arbejdsgruppen bliver forelagt Rådet.

Indstilling: Til drøftelse.

Referat: Sundhedsstyrelsen fremlagde kommissoriet og orienterede om at Henrik Stig Jørgensen vil være formand for arbejdsgruppen og at udpegningsbreve ligeledes vil blive sendt ud inden sommerferien med henblik på, at arbejdet kan påbegynde i efteråret.

Kommissoriet blev godkendt.

4. Følgegruppen for de generelle kurser

Sagsfremstilling: Første møde i følgegruppen for de generelle kurser blev afholdt den 16. maj. Sundhedsstyrelsen orienterer om arbejdsgruppens foreløbige arbejde.

Indstilling: Til orientering.

Referat: Der er overordnet stor tilfredshed med de generelle kurser – særligt på de kurser der ligger i KBU. Følgegruppen vil først sammenholde kurserne i KBU til den nye målbeskrivelse og derefter

SOL kursusrækken. Næste møde bliver i oktober, hvor en intern arbejdsgruppe vil lave et oplæg om hvilken viden uddannelseslægerne mangler i KBU og speciallægeuddannelsen – og hvordan denne viden kan opnås inden for kursusrammen.

5. Forsøgsordning med øget fleksibilitet vedr. femårsfristen (nu seksårsfristen)

Sagsfremstilling: En anbefaling fra Regeringens Lægedækningsudvalg: *Lægedækning i hele landet*, januar 2017, er, at der etableres en forsøgsordning med øget fleksibilitet vedr. femårsfristen (nu seksårsfristen) i forbindelse med lokalt/regionalt tilrettelagte videreuddannelsesforløb. Sundhedsstyrelsen orienterer Rådet om status på oprettelsen af forsøgsordninger i videreuddannelsesregionerne.

Indstilling: Til drøftelse/orientering.

Referat: Videreuddannelsesregion Nord og Syd har begge fået godkendt deres ansøgninger om forsøgsordning med øget fleksibilitet.

6. Status på nyt speciale i akutmedicin

Sagsfremstilling: Sundhedsstyrelsen er i gang med at lave en vejledning, der beskriver, hvordan overgangsbestemmelserne for akutmedicin skal fortolkes. Dette sker med henblik på, at overgangsbestemmelserne og meritvurderingen foregår ensartet på tværs af landet. Samtidigt pågår der et arbejde med generelle anbefalinger for den nationale akutte sundhedsindsats i Sundhedsstyrelsen.

Indstilling: Til orientering

Referat: Der var på dagen for møde i Rådet (16. juni) givet autorisation til 14 læger i akutmedicin. Antallet af autorisationer kan følges i autorisationsregistret: <https://stps.dk/da/ds/opslagautreg/>

7. Øget optag af studerende på medicinstudiet (Bilag 15-18)

Sagsfremstilling: Uddannelses- og Forskningsministeriet præsenterer den ændrede dimensionering på medicinuddannelsen.

Indstilling: Til orientering/drøftelse

Referat: Martha Brenfors fra Uddannelses- og Forskningsministeriet fremlagde principperne bag regeringens beslutning om at øge antallet af studerende på medicinstudiet i hele landet. Beslutningen beror på en generel ambition om god lægedækning og følger op på lægedækningsudvalgets anbefalinger og en tendens til at studerende

vandre på tværs af landet. I beslutningsgrundlaget er også indgået tidligere udfordringer med, at dimensionering på bacheloruddannelserne generelt bliver overskredet.

Den nye dimensionering betyder, at optaget på bacheloruddannelserne øges med 19 % mens dimensioneringen på kandidatuddannelserne fastholdes. Det øgede optag af studerende på medicinstudiet gælder fra optaget i sommeren 2019 og forventes at resulterer i en tættere kobling mellem dimensionering og faktisk uddannelsesaktivitet.

Rådet pointerede at FADL vurderer, at frafaldet på bacheloruddannelserne vil være mindre end det ministeriet vurderer.

7.a Regeringen: En læge tæt på dig.

Sundheds- og Ældreministeriet blev – uden for dagsorden – inviteret til at præsentere regeringens nye plan for almen praksis, *En læge tæt på dig* som blev offentliggjort om mandagen den 11. juni.

(pressemeddelelsen findes her:

<http://www.sum.dk/Aktuelt/Nyheder/Sygehusvaesen/2018/Juni/Nyt-stort-sundhedsudspil-regeringen-saetter-ekstra-ind-mod-laegemangel.aspx>)

Sundheds- og Ældreministeriet redegjorde kort for regeringens udspil, som bl.a. skal sikre flere læger, fortsat høj kvalitet og en mere dynamisk almen praksis. Ét af de konkrete forslag er at øge dimensionering af hoveduddannelsesforløb i almen praksis med 30 pladser i hhv. 2019 og 2020.

Rådet kommenterede på udspillet og bemærkede at regeringen skal være opmærksom på dimensioneringen af introduktionsstillinger samt placeringen af uddannelsespladserne. Rådets repræsentant fra PLO foreslog at uddannelsespladserne bliver trukket mod byerne for at sikre at de bliver besat.

Videreuddannelsesregionerne fremhævede at de nye hoveduddannelsesforløb ligger ud over den i forvejen dimensionering, hvorfor regionerne ikke har haft mulighed for at budgettere med de ekstra forløb. Afsluttende blev det pointeret, at de akutmedicinske afdelinger kan blive udfordret på kapaciteten.

8. Tema: Fremtidens sundhedsvæsen

Sagsfremstilling: Dagens temadrøftelse vil være den første diskussion af et todelt tema om fremtidens sundhedsvæsen og lægeroller. Første temadrøftelse vil således handle om den strukturelle, demografiske og teknologiske udvikling, som vil komme til at præge fremtidens sundhedsvæsen. Den anden diskussion (på mødet 3. oktober) vil handle om den efterspørgsel, som lægens rolle og dermed den lægelige videreuddannelse, som konsekvens af de strukturelle ændringer sideløbende, må tilpasse sig i en ikke så fjern fremtid.

Oplægsholdere: Professor Rudi Westendorp og direktør Søren Brostrøm

Indstilling: Til drøftelse.

Referat

Sundhedsstyrelsen havde inviteret Rudi Westendorp, professor i aldringsforskning ved Center for Sund Aldring på Københavns Universitet, til at holde et oplæg om strukturelle og demografiske udfordringer for fremtidens sundhedsvæsen. Rudis præsentation findes som Bilag 16-18 og Sundhedsstyrelsen opsummerer her hovedlinjerne for hans oplæg:

- Tværfagligforskning viser at selvom befolkningen bliver ældre, så bliver de ældre også mere selvhjulpne og raske længere. Rudis forskning viser, at den stigende levealder ikke nødvendigvis fører til en tilsvarende større sygdomsbyrde, men at flere ældre vil opleve en såkaldt succesfuld aldring.
- Rudi udpeger fragmentering i sundhedsvæsenet, som den helt store udfordring i dag, såvel som i fremtiden. Fokus på specialiseringen af læger har medført at der mangler medicinske generalister som ser på patienten som helhed.
- Evidensbaserede retningslinjer for behandling som *ikke* tager udgangspunkt i den enkelte patients situation, risikerer at sygeligøre patienten unødvendigt. Rudi understreger at personlig medicin og brugerinddragelse – måske endda undervisning af borgere i hvordan de skal henvende sig til sundhedsvæsenet – bør være en del af fremtidens sundhedsvæsen.
- I forhold til den lægelige videreuddannelse understreger Rudi behovet for at læger hele deres professionelle liv bliver løbende uddannet som respons på, at fremtidens læger bliver længere tid på arbejdsmarked og medicinske udvikling aldrig har været hurtigere.

Søren Brostrøm direktør i Sundhedsstyrelsen og formand for Rådet præsenterede efterfølgende Sundhedsstyrelsen syn på fremtidens sundhedsvæsen. Præsentationen findes som Bilag 17-18 og hovedlinjerne er opsummeret her:

- Søren fremhævede fire omstændigheder i det nuværende sundhedsvæsen som vil være afgørende for fremtidens: Befolkningens politiske prioritering af sundhedsvæsenet, den demografiske udvikling, sundhedsindustrien – som lige nu er Danmarks største eksportbranche og bureaukrati (som skal betragtes som en konstant i sundhedsvæsenet).

- Der er ligeledes fire centrale principper i det danske sundhedsvæsen som både styrker og udfordre fremtidens sundhedsvæsen: Solidaritet og lighed, produktivitet, specialisering samt autoritet og autonomi.
- Den hidtidige udvikling i sundhedsvæsenet har haft fokus på hhv.:
 - Patientens rettigheder og sikkerhed
 - Multidisciplinært samarbejde (MMCG, MDT)
 - Evidens baseret medicin, formaliseret kvalitetssikring og pakkeforløb
 - Strukturelle ændringer, herunder strukturreformen, specialeplanen og supersygehuse
- Søren fremhævede at det primært er strukturelle forandringer som fx høj specialisering, der har medført en fremgang i forhold til mortalitetsrater mere end medicinske forandringer, og at fremtidens sundhedsvæsen skal have fokus på medicinske generalister til rehabilitering og multisyge patienter. Geriaterne bliver de nye herskere.
- Evnen til at samarbejde bliver endnu mere vigtig for at få koordineret behandlingen og plejen i et samlet blik på borgeren/patienten.
- Afsluttende understregede Søren nødvendigheden af at styrke ledelseskompetencer i det multidisciplinære samarbejde og spotte ledelsestalenter tidligt i den lægelige videreuddannelse.

Rådet takkede for Rudi og Søren præsentationer. Der var bred enighed om, at specialet i almen medicin er udfordret af en medicinerkultur og samfundstendens som har ført til, at specialet opfattes som mindre attraktivt. Rådet forholdte sig til problematikken omkring almen medicin med følgende iagttagelser:

- Specialisering er blevet et succeskriterie blandt læger, men højt specialiserede læger er kun nødvendige til højt specialiseret arbejde. Komplicerede patienter kræver ofte en generalist, hvorfor et paradigmeskift er nødvendigt for fremtidens sundhedsvæsen.
- Italesættelse af sundhedsvæsenet som værende lig med hospitalsvæsenet øger afstanden til general medicin.
- Rudi pointerede at i takt med at patientens præferencer bliver trukket frem i mødet med sundhedsvæsenet, vil patienten selv sørge for at generalisterne prioriteres.
- Engelske studier viser at læger i almen praksis oplever professionelle og politiske barrierer i forhold til at påtage sig en ledelses rolle

Rådet fremhævede desuden følgende udfordringer i fremtidens sundhedsvæsen:

- Krav til sundhedsprofessionelles indsigt i komplekse sociale og organisatoriske strukturer.
- Private virksomheder der leverer sundhedsteknologier direkte til befolkningen.

9. Orientering

- Orientering fra Sundhedsstyrelsen

Opgørelsen over opslåede og besatte hoveduddannelsesforløb for 2017 har været drøftet på mødet i Det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse den 7. marts 2018, og der var enkelte korrektioner fra Videreuddannelsesregion Syd til opgørelsen. Korrektionerne er indarbejdet i opgørelsen.

Herefter har opgørelsen været drøftet på mødet i Prognose- og Dimensioneringsudvalget den 17. maj (og på VUSAM mødet den 6. juni 2018), hvor der var indstillet, at kolonnen Ubesatte ift. opslåede udgå fra opgørelsen. Kolonnen er nu fjernet fra opgørelsen, og opgørelsen vil nu blive offentliggjort på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

- Orientering fra videreuddannelsesregionerne.

Syd

- Uddannelsesudvalget for Akutmedicin i VUR Syd har udarbejdet uddannelsesprogrammer for introduktionsstillinger i Akutmedicin til godkendelse på kommende møde i Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse d. 7. juni 2018. Introduktionsstillingerne i Akutmedicin bliver opslået i den nærmeste fremtid til besættelse i efteråret 2018.
- I VUR Syd er et sammenhængende uddannelsesforløb bestående af introduktions- og hoveduddannelse i Almen medicin på Als blevet besat med start 1. september 2018. Ansættelsesrunden for sammenhængende forløb bestående af introduktions- og hoveduddannelse i Intern medicin: Lungesygdomme i Sygehus Sønderjylland er endnu ikke afsluttet.
- I VUR Syd har der i denne ansættelsesrunde (pr. 1. september 2018) været en stigning i antallet af ansøgere til introduktionsstillinger i Almen medicin på 45 % i forhold til gennemsnittet for de seneste 3 år. Vi håber, at disse fortsætter over i hoveduddannelse i Almen medicin.

Nord

- I forbindelse med inspektorårsmødet modtog henholdsvis Medicinsk Endokrinologisk Afdeling på Aarhus Universitetshospital (AUH), og Akutafdelingen på Regionshospital Nordjylland, Hjørring årets uddannelsespris og årets højdespringerpris.
- Pr. 1. maj 2018 er Thisted Sygehus organisatorisk flyttet fra Regionshospital Nordjylland til Aalborg Universitetshospital (AaUH). De lægelige uddannelsesstillinger vil blive håndteret i fællesskab.
- Pr. 24. maj 2018 er der i VUR Nord besat ni introduktionsstillinger i specialet Akutmedicin. Fire på AUH, tre på Hospitalsenhed Horsens og to på AaUH. Alle med start mellem 1. maj og 1. oktober 2018. På de øvrige akutafdelinger i VUR Nord er der 11 yderligere introduktionsstillinger i opslag.
- VUR Nord er i gang med at gøre klar til anden ansættelsesrunde i forsøgsordningen med de sammenhængende uddannelsesforløb på tværs af KBU, introduktions og hoveduddannelse i henholdsvis Almen medicin, Psykiatri og Kirurgi. I første runde blev der besat fire forløb i Region Nordjylland. To i almen medicin og to i psykiatri. I Region Nordjylland kan der i anden runde slås to forløb op i henholdsvis Almen medicin, Kirurgi og Psykiatri.

Øst

- På mødet den 4. juni i Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse forventes det godkendt hvor og hvor mange introduktionsstillinger i Akutmedicin, der kan opslås til besættelse i efteråret 2018. Uddannelsesrådet for Akutmedicin afholder første møde i juni måned. Her påbegyndes arbejdet med planlægning af h-forløb.
- Der er pr. 1. juni 2018 ansat nye PKL i Akutmedicin, Arbejdsmedicin, B&U Psykiatri, Klinisk Farmakologi, Klinisk Mikrobiologi og Patologisk Anatomi. Der er endvidere ansat PKL i Intern Medicin: Hæmatologi og Psykiatri.
- I lighed med øvrige videreuddannelsesregioner har der i denne ansættelsesrunde (efteråret 2018) været en stigning i antallet af ansøgere til introduktionsstillinger i Almen medicin på 47 % i forhold til gennemsnittet for de seneste 3 år. Det er indtrykket, at også øvrige specialer har flere ansøgere til intro-stillinger. Vi håber, at denne tendens snart vil medføre en stigning i antallet af ansøgere til hoveduddannelser.
- Der har været en del presseomtale vedr. manglende mulighed for oplæring af uddannelsessøgende læger i Videreuddannelsesregion

Øst. Indslagene i Danmarks Radio har drejet sig om inspektorrapporter fra 2017 foretaget på afdelinger i Region Hovedstaden. Inspektorrapporterne har alle været fulgt op både på de konkrete afdelinger og i Det Regionale Råd. Efterfølgende evalueringer har vist fremgang. En artikel i Ugeskrift for Læger omhandler to inspektorrapporter fra 2018, hvori det nævnes at Sundhedsplatformen kan blive et problem i forhold til mulighed for supervision. Begge rapporter er i øvrigt meget rosende. Det Regionale Råd vil løbende følge op på såvel negative som positive konsekvenser af Sundhedsplatformen.

- Kandidatuddannelse i Region Sjælland (Køge) starter op med 24 pladser. Samme studieordning som Københavns Universitet men med teoretisk undervisning i Køge.
- Orientering fra andre medlemmer af rådet.

10. Eventuelt